

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp direktor

Meie 07.05.2024 nr 2.2-10/24/1145-2

Põlva Lõunakaare Lasteaed
lounakaare@polva.ee; lepatriinu@polva.ee

2.2-10/24/1145-2

Tähelepanu juhtimine

Andmekaitse Inspeksioon sai kodaniku teavituse võimalikust isikuandmete rikkumisest Põlva Lõunakaare Lasteaia Facebooki lehel lastest fotode avalikustamisega.

Selgitame, et isikuandmete töötlemiseks, sh edastamiseks peab olema isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklis 6 mõni sätestatud õiguslikest alustest (näiteks seadusest tulenev alus või avaliku ülesande täitmine). Laste isikuandmete avalikustamise saab toimuda üksnes seadusliku esindaja nõusolekul, aga ka sel juhul peab olema nõusolek antud vaid eesmärgi täitmiseks vajalikuks ajaks ja andmeid võib avaldada minimaalses mahus eesmärgi täitmiseks.

Palume üle vaadata, et nõusolek oleks võetud selgelt konkreetseks otstarbeks. Nt ei sobi n-ö universaalne sõnastus, et vanem annab nõusoleku kogu loetelu kohta ühe kinnitusena. Nõusoleku taotlus tuleb esitada viisil, mil vanem saab kinnitada nõustumist/mittenõustumist igas asjas eraldi. Nt saab vanem otsustada, et lubab avalikustada lapse fotot lasteaia ruumides, kuid lasteaia kodulehel avaldamiseks nõusolekut ei anna. Sellisel juhul ei saa tekkida olukord, mil vanem mingi asjaga on nõus ja mingi asjaga mitte, kuid tal puudub võimalus oma mittenõustumist märkida. Andmekaitse tingimustes peab olema kirjas ka isikuandmete säilitamise tähtaeg või kui see ei ole võimalik, siis vähemalt tähtaja määramise põhimõtted.¹

Selgitame, et andmete säilitamine ja avaldamine ei saa toimuda igavesti ehk tähtajatult (sh ka nõusoleku alusel andmete töötlemine). Isikuandmeid säilitatakse ainult seni, kuni see on vajalik eesmärkide täitmiseks (art 5 lg 1 punkt e). IKÜM põhimõtetest tuleneb, et andmete töötlemisel tuleb lähtuda minimaalsuse põhimõttest, sh andmete avaldamisel ja säilitustähtaja määramisel. Seega tuleb lastealal vaadata üle andmete töötlemise konkreetne aeg, kaua andmeid avaldatakse ja säilitatakse või kriteeriumid, mille alusel aeg määratakse. Tähtaja saabumisel (eesmärgi täitumisel) tuleb tagada, et tähtaja ületanud materjalid ka reaalselt kustutaks, st vajadusel tuleks paika panna vastav töökorraldus.

Kõigis lastega seotud ettevõtmistes tuleb esikohale seada laste huvid, mistõttu tuleb lastest piltide avaldamisel pöörata suuremat tähelepanu hoolsuskohustusele ning kaaluda, kas selgelt äratuntava lapse pildi avaldamine on just lapse huvides ning kas lasteaed saaks samu eesmarke täita ka kuidagi teisiti. Suurel hulgal piltide lasteaia kodulehel ja avalikul Facebooki lehel avaldamise asemel saab pildimaterjali ja lasteaia tegemistest teabe avaldamisel eelistada kirjeldust tegevustest vajadusel koos piltidega, kus lapsi pole peal või nad pole äratuntavalt, nt on seljaga. Samuti ei ole keelatud lastest piltide avaldamine, kui see on tingimata eesmärgi täitmiseks vajalik ning kaalutud on laste huvisid, arvestatud on minimaalsuse põhimõtet ning on olemas eelnev lapsevanema nõusolek. Soovitav on siiski suuremas mahus pilte ja videoid avaldada pigem kinnistes gruppides, näiteks kuhu pääsevad ligi ainult konkreetse rühma

¹ AKI „Isikuandmete töötaja üldjuhend“, lk 44. -

https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/isikuandmete_tootleja_uldjuhend.pdf

lapsevanemad.

Erand nõusoleku alusel isikuandmete avaldamiseks tuleb isikuandmete kaitse seaduse §-st 11. Selle kohaselt võib nõusoleku võtmise asendada teavitamisega, kui tegemist on avalikus kohas avalikustamise eesmärgil toimuva heli- või pildimaterjalina jäädvustamisega. See tähendab, et lasteaed võib lähtuvalt sündmusest olla avalik koht (eelkõige aktus või muu kõigile, mitte ainult lasteaiaperele, avatud üritus), kus igaüks, nii laps kui täiskasvanu, füüsiline kui juriidiline isik, võib filmida ja pildistada. Teavitamiskohustus ei kehti avalike ürituste puhul, mille avalikustamise eesmärgil jäädvustamist võib mõistlikult eeldada. Teavitus sellise pildistamise ja filmimise kohta peab aga olema selline, et inimestel on võimalik aru saada, et üritusel pildistatakse-filmitakse ning neil peab olema võimalus vabalt langetada otsus, kas nad soovivad kaamera ette jääda või mitte. See puudutab vaid neid ruume, kus avalikku üritust läbi viiakse (nt aula).

Eeltoodust tulenevalt teeme tähelepanu juhtimise, et saakiste ise üle vaadata laste isikuandmete avalikustamise tingimused ja teha selles osas vajadusel praktika muudatusi ja täiendada nõusolekuvorme ja oma andmekaitsetingimusi.

Juhime tähelepanu, et Andmekaitse Inspeksioon saab vajadusel IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel alगतada järelevalve igal ajal ka omal algatusel.

Lugupidamisega

Kadri Levand

peadirektori volitusel